

jeg, at efter alle Vidnesbyrd at dømme, er det en meget god Realskole, men Sagen er, saaledes som flere ærede Lædere have antydet, at der — hvilket vil komme frem til tredje Behandling — foreligger for Udvalget en Række Andragender om Bidrag til Realskoler omkring i de forskjellige Byer, og, at Tilskud ud over en vis passende Grændse til den enkelte By kan fordelagtige Forordninger af en omtrent lignende Beskaffenhed fra flere andre Byer, saaledes at Sagen kan faae en stor økonomisk Betydning. Thisted har jo faaet, foruden det oprindelige Beløb af 1000 Rbd., et Tilskud først af 500 Rbd. og senere af 300 Rbd. Naar det er sagt af et æret Medlem for Thisted Amt, at Skolen modtager Elever fra Ringkjøbing Amt, og at der ikke er noget Amt i Landet, hvor Tilstanden med Hensyn til Undervisningen er slettere end i Thisted Amt, saa tager han fejl, han behøver kun at se hen til Ringkjøbing Amt. Og jeg vil sige, at naar det ærede Medlem taler i den Retning: „Fra Fjand op til Thisted ingen Hjælp“, saa vil jeg sige, at jeg vilde ikke finde det passende, om man fra Egnen ved Fjand sendte sine Børn til Thisted Skole, som har en rent hjemlig Karakter som Børneskole. Men hvorfor gjøre vi da ikke Noget for Ringkjøbing Amt, for Holstebro eller Ringkjøbing eller Lemvig? Det er ikke noget saa omfattende Arbejde at anlægge en Realskole paa en nogenlunde god forberedende Undervisning; dertil behøves ikke Videnskabsmænd af første Rang, saaledes som der er hentydet til, thi det er et temmelig almindeligt Skolelærerarbejde under en flint Bestyrer. Altsaa siger jeg: Her er Spørgsmaalet, om vi ikke burde afhjælpe Trangen paa den Maade, at vi virkelig tænkte paa Ringkjøbing. Nu nævne de det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgkreds (Brix) Hjørring. Ja, der er ikke Tvivl om, at Hjørring godt kunde bruge de 300 Rbd., der søges om, foruden de 1200 Rbd., den allerede faaer, og jeg vil tilføie, at Hjørring er, som oplyst i Betænkningen ifjor, den eneste By af dem, der faae Understøttelse, som samtidig med Anlægget af sin Realskole virkelig udvidede sin Almueskoleundervisning, saa at det fik nogen større Betydning for Byen. Men jeg vil spørge, om ikke en Realskole for Børn, af hvilke kun faa ere over deres Konfirmationsalder, i Regelen, og i alt væsentligt maa faae en stedlig Karakter, og hvis saa er, er det saa overensstemmende med Forholdene, at give Hjørring et større Tilskud, medens man ikke understøtter en lille livlig Kjøbstad som Frederikshavn, hvor man ogsaa har en Realskole, som efter min Mening vel ikke er i saa stærk Flor, men dog er bygget paa en lige saa god Basis som andre Byers Realskoler. Jeg sætter, at ogsaa Søby havde en lignende Anstalt, hvor ogsaa mangen en fattig Haandværker eller maaste snarere en fattig Fisker — thi der er flere Fiskere der end Haandværkere — kunde ønske

Blads for en Dreng; vilde det da ikke være ligesaa naturligt, om vi ogsaa der gave et Tilskud. Naar man nu derfor kommer og spørger mig om, hvad jeg vilde stemme for, enten et forøget Tilskud til Hjørring eller et Bidrag til en af disse to Byer eller begge, saa maatte jeg af Billighedss- og Retfærdighedshensyn stemme for det Sidste, og der foreligger ogsaa Andragender fra begge disse Byer. Vi maa derfor tage hele dette Spørgsmaal for igjen til 3die Behandling, for ikke at komme til at gaa for vidt. Der er nævnet Svendborg, og det ærede Medlem, der talte for Svendborg, talte meget bestemt; thi selv om denne By fik sit Andragende bevilget, vilde den ikke faae mere end omtrent halvt saa meget som Thisted og ikke saameget som Hjørring. Der er talt om Thisted Skoles Rengeforhold paa et enkelt Punkt, og jeg skal sige et Par Ord derom, da det har været paa Dmaltale i Finantsudvalget. Det ærede Medlem (Bagger) nævnte, at Skolen havde en trykkende Gjæld til Livrente- og Forsørgelsesanstalten, tror jeg — der tvang den til at betale 7—800 Rbd. aarligt i Renter og Afdrag. Jeg vilde nu foreslaa, at man hjalp Skolen paa den Maade, at man gjorde den dens Gjældsforpligtelse lettere, saa at den ikke blev tvungen til at afdrage saameget som nu, men fik en Lempelse, der svarede til omtrent det Beløb, som søges her. Det vilde vistnok være en Veie, som man kunde følge overfor enhver Skole, der er nogenlunde i Flor og følge uden Risiko for Statskassen paa samme Tid som den vilde være til umaadelig Lettelse for Skolen. Det er altsaa ikke af Uvillie mod Thisted Realskole eller for at gjøre Opposition mod de ærede Medlemmers Udtalelser, at jeg maa fastholde Udvalgets Forslag, men det er af et almindeligt Hensyn til vor Stilling til samtlige saadanne Skoler rundt omkring i Landet, at jeg mener, at vi maa tage os lidt i Agt, for hvad vi gjøre paa det enkelte Punkt. Det var kun dette, jeg vilde bede de ærede Medlemmer tage i Betragtning. Med Hensyn til Bekjendtgørelsesmaaden for de unge Mennecker, som søge Understøttelse til at opholde sig paa Folkehøjskolerne, haaber jeg, at den meget ærede Minister vil erkjende, at den Form, som Sorø Skoleraad har brugt, er vildledende. Sigt kan jo imidlertid saa overordentlig let afhjælpes derved, at Ministeriet giver Skoleraadene en Formel for disse Bekjendtgørelser, der aabenbart maa være ens for hele Landet; og Skoleraadene behøve jo ikke at søge nogen Betryggelse for, at Bekjommende virkelig vilde gaa paa Skolen, idet de jo kunne faae en Anvisning paa det dem tilstaaende Beløb og ikke selve Beløbet. Hvad de øvrige Spørgsmaal angaar og de Udtalelser, der allerede ere faldne fra den høitærede Minister derom, har jeg ikke noget Særligt at tilføie, idet Ministeren jo er gaaet ind paa flere af de Betragtninger og navnlig paa de væsentligste af